

Comentariul poeziei Noaptea de decembrie scrisa de Alexandru Macedonski - a patra parte

Ultima si cea mai insemnat parte a poemului contine descrierea visului propriu-zis. Asa cum geniul eminescian se proiecteaza in luceafar, in visul fetei de imparat, Macedonski se imagineaza Emir, in visul poetului, care se consuma intr-un decor fastuos si intr-o atmosfera fabuloasa de O mie si una de nopti. Imaginatia onirica se desfasoara in voie, intr-un cadru mirific, cu palate stralucitoare, cu bolti de aur, cu havuzuri care canta cu parfum de raze, in falnicul Bagdad, simbol al luxului si opulentei, Intreaga atmosfera a Orientului mijlociu, din vremea glorioasa a califatelor arabe, este evocata Macedonski face risipa de materiale rare, pretioase: "Si el e emirul si are-n tezaur/ Movable inalte de-argint si de aur/ Si jaruri de pietre cu flacari de sori..."

Isi spune, acum, cuvantul inclinatie spre fast si podoabe, atat de specifica lui Macedonski, care il circumscrie intr-o estetica a barocului. Emirul are parte de toate placerile pamantesti, de frumuse, putere, glorie, bogatie: "Si el e emirul, si toate le are.../ E tanar, e farmec, e trznnet, e zeu". Dar toate acestea nu pot substitui satisfactiile spirituale. Emirul aspira spre completitudine, spre absolut tanjeste spre meka, Cetatea Sfanta ideala din toate fibrele fiintei sale: "Dar zilnic se simte furat de-o visare.../ Spre Meka se duce cu gandul mereu"; "Spre Meka-l rapeste credinta-vointa/ Cetatea preasfanta il cheama in ea...".

Patrunderea in Cetatea Sfanta inseamna pentru Emir, telul suprem al existentei sale. Descrierea pelerinajului la Meka urmeaza indeaproape, trama epica scenariul legendei orientale, numai ca Macedonski pune mai multa fantezie si culoare si recurge la un limbaj metaforic, plin de plasticitate. Descriptia contine o serie de metafore ale "focului", ceea ce tradeaza la macedonski, o adevarata "piromanie" Pustia devine in imaginatia aprinsa a poetului "o mare aprinsa de soare". Drumetul pocit care in poezie nu mai are nume, este prezentat ca o stranie si dizgratoasa aparitie infernala Tabloul este viu si dinamic.

Drumul pe care il strabate Emirul, mergand pe calea cea dreapta devine o pasionanta si tensionanta cursa pentru atingerea idelului. Ramas singur, pierzand-si caravanele si insotitorii, ajuns la capatul puterilor, Emirul incepe sa aiba halucinatii. I se pare ca zidurile albe ale Mekai straluceau in zare. Dar cu cat are impresia ca se apropie mai mult de Meka, cu atat Cetatea preasfanta se indeparteaza si ea "Dar Meka incepe si dansa sa mearga/ Cu pasuri ce-n fundul de zari o rapesc/ Si albele ziduri lucesc-stralucesc" Nimeni n-a exprimat mai bine decat macedonski, in literatura noastra acest fenomen al mirajului, al iluziei optice, numit in limbaj stiintific "fata morgana", iar in limbaj popular "apa mortilor".